

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญพอนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของ นายวันเพ็ญ กรเกษม จำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

กรณีสืบเนื่องจาก พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลยฐานความผิด มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะ โดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มียาเสพติดตัว จำเลยให้การปฏิเสธ และทนายจำเลย ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอให้เรียกพยานเอกสาร คือ คำให้การทั้งหมดของนายวันเพ็ญ กรเกษม จำเลย และเอกสารประกอบคำให้การ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาคดี ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวในวันเดียวกัน ปรากฏว่า โจทก์ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียก โดยโจทก์แถลงต่อศาลว่า โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี เพื่อซักถามพยานโจทก์ โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้

ต่อมาในวันออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว เนื่องจากจำเลยเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์ เป็นสิทธิของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตาม โดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จำเลยจึงโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

มีปัญหาต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า กรณีที่มาสู่ศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น เป็นกรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ จะพึงพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

พิเคราะห์แล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณา พิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” คำว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี” หมายถึง ข้อความในกฎหมายที่ศาลจะนำมา ใช้บังคับแก่คดี ไม่ว่าจะโดยรูปคำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งมีผลผูกพันคู่ความในคดี สำหรับบทบัญญัติ แห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีในกรณีนี้ได้แก่พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน คำสั่งของคณะปฏิรูป การปกครองแผ่นดิน และประมวลกฎหมายอาญา ตามบทมาตราที่โจทก์กล่าวอ้างมาท้ายฟ้อง ส่วนประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการ มาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” เป็นเพียงกระบวนการพิจารณาขั้นตอนหนึ่งของศาลยุติธรรม ดังที่ประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ภายใต้ภาค ๓ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ลักษณะ ๒ ว่าด้วย “การพิจารณา” ซึ่งเป็นเรื่องระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในคดี มาตรา ๑๗๕ ดังกล่าว ไม่เกี่ยวกับ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามนัยแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ จะพึงรับพิจารณาวินิจฉัยให้ตามช่องทางที่ศาลยุติธรรมส่งมาได้

เมื่อได้พิจารณาวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว ปัญหาอื่นนอกจากนี้ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย

มีคำสั่งยกคำร้อง

นายจรัส บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ